

1. โครงการ “ศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน จากทฤษฎีแห่งดินและน้ำ สู่ทางรอดแห่งอนาคต”

2. ความสอดคล้องกับจุดเน้นการดำเนินงานของกรมส่งเสริมการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

- ด้านที่ 1 พลิกโฉมระบบการสู่ความยืดหยุ่น เชื่อมโยง และไร้รอยต่อ

ข้อที่ 1.1 ยกระดับการจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิต การเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง และการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับ ให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตจริง และทักษะที่จำเป็น สร้างทางเลือกที่หลากหลายและยืดหยุ่น เชื่อมโยงรูปแบบการเรียนรู้อย่างเป็นระบบและไร้รอยต่อ

- สอดคล้องกับพันธกิจของ สกร.ระดับอำเภอ จัด ส่งเสริม และสนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิต การเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง และการเรียนรู้ เพื่อคุณวุฒิตามระดับ ที่มีคุณภาพ เพื่อยกระดับการศึกษา พัฒนาทักษะการเรียนรู้ของประชาชนทุกกลุ่มเป้าหมายให้เหมาะสม พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงบริบททางสังคมในศตวรรษที่ 21 และสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

- สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดกรมส่งเสริมการ การเรียนรู้ มาตรฐานการศึกษาสำหรับสถานศึกษาที่จัดการเพื่อการพัฒนาตนเอง ด้านที่ 1 คุณภาพของผู้เรียนการเพื่อ การพัฒนาตนเอง ประเด็นที่ 1.1 ผู้เรียนการเพื่อการพัฒนาตนเอง มีคุณลักษณะเป็นไปตามเกณฑ์การจบหลักสูตร การเพื่อการพัฒนาตนเอง และประเด็นที่ 1.2 ผู้จบหลักสูตรการเพื่อการพัฒนาตนเอง สามารถนำผลที่ได้รับจาก การไปใช้ในการดำเนินชีวิต

3. หลักการและเหตุผล

ในบริบทของการเปลี่ยนแปลงของโลกปัจจุบัน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ได้ส่งผลให้เกิด ปัญหาความไม่มั่นคงทางทรัพยากร โดยเฉพาะปัญหาดิน น้ำ ป่าไม้ และวิถีการดำรงชีวิตของประชาชนแนว ทางการพัฒนาที่มุ่งเน้นการเติบโตทางวัตถุเพียงอย่างเดียว ไม่สามารถตอบโจทย์ความยั่งยืนในระยะยาวได้จึงจำเป็ นต้องมีองค์ความรู้และแนวคิดที่สมดุล สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ และสามารถนำไปปรับใช้ได้จริง “ศาสตร์ พระราชา” เป็นองค์ความรู้และแนวทางการพัฒนาที่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหาราช บรมนาถบพิตร ทรงศึกษาค้นคว้า ทดลอง และพระราชทานแก่พสกนิกรไทยเพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดรั วนของประชาชนอย่างเป็นระบบ โดยมีรากฐานสำคัญจาก “ทฤษฎีแห่งดินและน้ำ” ซึ่งถือเป็นปัจจัยพื้นฐานของ การดำรงชีวิตและการผลิตทางการเกษตร อันนำไปสู่แนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เกษตรทฤษฎีใหม่ ศาสตร์การบริหารจัดการน้ำ การอนุรักษ์และฟื้นฟูป่าไม้ตามแนวคิดป่า 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง ตลอดจน หลักการทรงงานและระบบสหกรณ์ ซึ่งล้วนเป็นกลไกสำคัญในการสร้างความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนให้แก่ชุมชน และประเทศชาติ

หลักสูตร “ศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน จากทฤษฎีแห่งดินและน้ำ สู่ทางรอดแห่งอนาคต” พัฒนาขึ้น เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการน้อมนำศาสตร์พระราชามาประยุกต์ใช้ในการดำเนิน ชีวิต การทำงาน และการพัฒนาชุมชนอย่างเหมาะสม อันจะนำไปสู่การพึ่งพาตนเอง การใช้ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า และการพัฒนาที่สมดุลในทุกมิติ ดังพระปฐมบรมราชโองการ “สืบสาน รักษา ต่อยอด” พระบาทสมเด็จพระ ปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว อันเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาที่ ยั่งยืนในอนาคต

4. วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้และความเข้าใจศาสตร์พระราชา และศาสตร์เฉพาะด้าน ต่าง ๆ อย่างถูกต้อง
2. เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการน้อมนำศาสตร์พระราชา โดยเฉพาะแนวคิดด้านดินและน้ำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต การประกอบอาชีพ และการพัฒนาพื้นที่หรือชุมชนของตนเองได้อย่างเหมาะสม
3. เพื่อปลูกฝังทัศนคติและจิตสำนึกในการพึ่งพาตนเอง การใช้ทรัพยากรอย่าง คุ่มค่า และการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อมไปสู่ความมั่นคงและยั่งยืน

5. เป้าหมาย

5.1 เป้าหมายเชิงปริมาณ

ผู้เข้าร่วมกิจกรรม รวมทั้งสิ้น จำนวน 10 คน ดังนี้

1. ประชาชนตำบลหนองหลวง จำนวน 2 คน
2. ประชาชนตำบลโนนพลวง จำนวน 4 คน
3. ประชาชนตำบลบึงทับแรต จำนวน 4 คน

5.2 เป้าหมายเชิงคุณภาพ

- ผู้เข้าร่วมกิจกรรม ร้อยละ 80 มีความรู้ ความเข้าใจ ศาสตร์พระราชาสู่ และศาสตร์เฉพาะด้าน ต่าง ๆ อย่างถูกต้อง สามารถน้อมนำศาสตร์พระราชา โดยเฉพาะแนวคิดด้านดินและน้ำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต การประกอบอาชีพ และการพัฒนาพื้นที่หรือชุมชนของตนเองได้อย่างเหมาะสม จิตสำนึกในการพึ่งพาตนเอง การใช้ทรัพยากรอย่างคุ่มค่า และการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อมไปสู่ความมั่นคงและยั่งยืน

6. วิธีการดำเนินการ

กิจกรรมหลัก	วัตถุประสงค์	กลุ่มเป้าหมาย	เป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการ	ระยะเวลา	งบประมาณ
1. สสำรวจข้อมูลสภาพปัญหาและความต้องการของประชาชน/กลุ่มเป้าหมาย	เพื่อให้ทราบปัญหาและความต้องการที่แท้จริง	ประชาชน	10 คน	ต.หนองหลวง ต.โนนพลวง ต.บึงทับแรต	15 – 26 ธันวาคม พ.ศ. 2568	-
2. วิเคราะห์ข้อมูลจากการสำรวจและจัดทำแผนการใช้จ่ายงบประมาณ/เสนอความเห็นชอบ	เพื่อจัดลำดับความสำคัญและให้การใช้งบประมาณเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ	ครู ศกร.	3 คน	สกร.ระดับอำเภอ กระปือ	5 – 9 มกราคม พ.ศ. 2569	-

กิจกรรมหลัก	วัตถุประสงค์	กลุ่มเป้าหมาย	เป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการ	ระยะเวลา	งบประมาณ
3. จัดหาหรือพัฒนาหลักสูตร/ ขออนุมัติโครงการฯ/ จัดหาวิทยากรและเตรียมสื่อการเรียนการสอน	เพื่อให้การจัดการมีคุณภาพ ได้มาตรฐาน สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย	ครู ศกร.	3 คน	สกร.ระดับอำเภอ เกาะป้อ	12 – 16 มกราคม พ.ศ. 2569	-
4. ดำเนินการจัดกิจกรรม - บรรยายให้ความรู้ - ระดมความคิด - บทบาทสมมติ - สรุปความรู้	เพื่อพัฒนาความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ของกลุ่มเป้าหมาย/ เพื่อให้กิจกรรมบรรลุตามวัตถุประสงค์	ประชาชน	10 คน	สกร.ระดับตำบล ตำบลจันทิมา	30 มกราคม พ.ศ. 2569	2,000.-

7. วงเงินงบประมาณทั้งโครงการ

- ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาคุณภาพการศึกษาและการผลิตผู้รับบริการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต กิจกรรมการเพื่อพัฒนาตนเอง งบดำเนินงาน รหัสงบประมาณ 20334332005002000000 กิจกรรมหลัก 20334690003200000 แหล่งของเงิน 6911200 ภายในวงเงิน 2,000 บาท (-สองพันบาทถ้วน-) รายละเอียดดังนี้

1. ค่าตอบแทนวิทยากร	1 คน X 200 บาท X 5 ชม.	= 1,000 บาท
2. ค่าอาหารกลางวัน	10 คน X 100 บาท X 1 มื้อ	= 1,000 บาท

รวมเป็นเงินทั้งสิ้น จำนวน 2,000 บาท

8. แผนการใช้จ่ายงบประมาณ

กิจกรรมหลัก	ไตรมาสที่ 1 (ต.ค.-ธ.ค.68)	ไตรมาสที่ 2 (ม.ค.-มี.ค.69)	ไตรมาสที่ 3 (เม.ย.-มิ.ย.69)	ไตรมาสที่ 4 (ก.ค.-ก.ย.69)
ดำเนินการจัดกิจกรรมตามแผนปฏิบัติการประจำปี 2569 1. สำรวจข้อมูลสภาพปัญหาและความต้องการ 2. ดำเนินการจัดกิจกรรมบรรยายให้ความรู้/ระดมความคิด/ บทบาทสมมติ/ สรุปความรู้/ ประเมินความพึงพอใจ 3. นิเทศติดตามและประเมินผล 4. สรุปผลการดำเนินการและรายงานผลการจัดกิจกรรมเสนอต่อผู้บริหาร	-	2,000.-	-	-

9. ผู้รับผิดชอบโครงการ

9.1 นางสาววันดี ปัสสาพันธ์	ตำแหน่ง ครู ศกร.
9.2 นางเยาวนาฏ ไชฉลาด	ตำแหน่ง ครู ศกร.
9.3 ว่าที่ ร.ต.จิรวัดน์ อุดมสุข	ตำแหน่ง ครู ศกร.
9.4 นางนฐพรศน์ ศรีลาจันทร์	ตำแหน่ง ครู ศกร.

10. เครือข่าย

- ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ 2 บ้านหนองท่าไม้ ต.บึงทับแฉด อําเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร

11. โครงการที่เกี่ยวข้อง

-

12. ผลลัพธ์ (Outcomes)

- ผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้ มีทักษะการประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียง และมีความตระหนักรู้ถึงความสำคัญของดินและน้ำ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

13. ดัชนีตัวชี้วัดผลสำเร็จของโครงการ

13.1 ตัวชี้วัดผลผลิต (Output)

1) ร้อยละ 80 ของผู้เข้าร่วมโครงการสามารถสามารถพึ่งพาตนเองได้ และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2) ร้อยละ 80 ของผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้ ทักษะการประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียง และมีความตระหนักรู้ถึงความสำคัญของดินและน้ำสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

13.2 ตัวชี้วัดผลลัพธ์ (Outcome)

- ผู้เข้าร่วมโครงการร้อยละ 80 มีความรู้ ทักษะการประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียง และมีความตระหนักรู้ถึงความสำคัญของดินสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

14. การติดตามและประเมินผลโครงการ

- ประเมินผลระหว่างดำเนินการ โดยใช้แบบประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโครงการ “ศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน จากทฤษฎีแห่งดินและน้ำ สู่ทางรอดแห่งอนาคต”

..... ผู้เสนอโครงการฯ

(นางสาววันดี ปัสสาพันธ์)

ครู ศกร.

..... ผู้เห็นชอบโครงการฯ

(นางสาวมัทนา บำรุงเชื้อ)

งานการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง

..... ผู้เห็นชอบโครงการฯ

(นางสาวมานัส เพชรรัตน์)

แผนงาน/นักวิชาการศึกษา

..... ผู้อนุมัติโครงการฯ

(นายณัฐพงศ์ แก้วทุ่ง)

ครู รักษาการในตำแหน่ง ผู้อำนวยการ สกร.ระดับอำเภอลานกระบือ

.../กำหนดการโครงการฯ

กำหนดการจัดอบรมการเพื่อการพัฒนาตนเอง
โครงการศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน จากทฤษฎี แห่งดินและน้ำสู่ทางรอดแห่งอนาคต
ณ โคนง นา ผู้ใหญ่ลอยบ้านหนองท่าไม้ หมู่ที่ 2
ตำบลบึงทับแรต อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร

วันที่ 30 มกราคม 2569

เวลา

กิจกรรม

08.00 – 08.45 น.	- ลงทะเบียนผู้เข้าร่วมกิจกรรม
08.45 – 09.00 น.	- พิธีเปิดโครงการศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน จากทฤษฎีแห่งดินและน้ำ สู่ทางรอดแห่งอนาคต
09.00 – 10.00 น.	- ให้ความรู้หัวข้อเศรษฐกิจพอเพียงและหลักการทรงงาน 23 ประการ (โดยวิทยากรภายนอก จำนวน 1 ราย)
10.00 – 11.15 น.	- ให้ความรู้หัวข้อเกษตรทฤษฎีใหม่ : หลักการเกษตรยั่งยืนของเกษตรกรไทย (โดยวิทยากรภายนอก จำนวน 1 ราย)
11.15 – 12.00 น.	- ให้ความรู้หัวข้อศาสตร์การจัดการน้ำ (ฝาย เขื่อน ฝนหลวง แก้มลิง) (โดยวิทยากรภายนอก จำนวน 1 ราย)
12.00 – 13.00 น.	- พักรับประทานอาหารกลางวัน
13.00 – 14.30 น.	- ให้ความรู้หัวข้อศาสตร์การจัดการน้ำ (ฝาย เขื่อน ฝนหลวง แก้มลิง) (ต่อ) (โดยวิทยากรภายนอก จำนวน 1 ราย)
14.30 – 15.45 น.	- ให้ความรู้หัวข้อศาสตร์การจัดการป่า (ป่า 3 อย่าง ประโยชน์ อย่ง) (โดยวิทยากรภายนอก จำนวน 1 ราย)
15.45 – 16.30 น.	- ให้ความรู้หัวข้อศาสตร์การบริหารจัดการ (สหกรณ์และการพึ่งพาตนเอง) (โดยคณะผู้จัดกิจกรรม ครู ศกร.) - ประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมกิจกรรม/ปิดโครงการฯ

หมายเหตุ - นายลอย เปรมกมล วิทยากร

- กิจกรรมนี้อาจเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม

หลักสูตรฝึกอบรม “ศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน
จากทฤษฎีแห่งดินและน้ำ สู่ทางรอดแห่งอนาคต” จำนวน 6 ชั่วโมง
ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอลานกระบือ

ความเป็นมา

ในบริบทของการเปลี่ยนแปลงของโลกปัจจุบัน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ได้ส่งผลให้เกิดปัญหาความไม่มั่นคงทางทรัพยากร โดยเฉพาะปัญหาดิน น้ำ ป่าไม้ และวิถีการดำรงชีวิตของประชาชน แนวทางการพัฒนาที่มุ่งเน้นการเติบโตทางวัตถุเพียงอย่างเดียว ไม่สามารถตอบโจทย์ความยั่งยืนในระยะยาวได้ จึงจำเป็นต้องมีองค์ความรู้และแนวคิดที่สมดุล สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ และสามารถนำไปปรับใช้ได้จริง “ศาสตร์พระราชา” เป็นองค์ความรู้และแนวทางการพัฒนาที่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงศึกษาค้นคว้า ทดลอง และพระราชทานแก่พสกนิกรไทย เพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนอย่างเป็นระบบ โดยมีรากฐานสำคัญจาก “ทฤษฎีแห่งดินและน้ำ” ซึ่งถือเป็นปัจจัยพื้นฐานของการดำรงชีวิตและการผลิตทางการเกษตร อันนำไปสู่แนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เกษตรทฤษฎีใหม่ ศาสตร์การบริหารจัดการน้ำ การอนุรักษ์และฟื้นฟูป่าไม้ตามแนวคิด ป่า 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง ตลอดจนหลักการทรงงานและระบบสหกรณ์ ซึ่งล้วนเป็นกลไกสำคัญในการสร้างความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนให้แก่ชุมชนและประเทศชาติ

หลักสูตร “ศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน จากทฤษฎีแห่งดินและน้ำ สู่ทางรอดแห่งอนาคต” พัฒนาขึ้น เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการน้อมนำศาสตร์พระราชามาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต การทำงาน และการพัฒนาชุมชนอย่างเหมาะสม อันจะนำไปสู่การพึ่งพาตนเอง การใช้ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า และการพัฒนาที่สมดุลในทุกมิติ ดังพระปฐมบรมราชโองการ “สืบสาน รักษา ต่อยอด” พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว อันเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาที่ยั่งยืนในอนาคต

หลักการของหลักสูตร

เป็นหลักสูตรที่มุ่งจัด ส่งเสริม และสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดจิตสำนึก ตระหนัก และเห็นความสำคัญในการพัฒนาตนเอง ชุมชนอย่างยั่งยืน โดยการนำศาสตร์พระราชา และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน รู้จักความพอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ใฝ่เรียนรู้ มีความรอบรู้ รอบคอบ ระมัดระวัง มีคุณธรรม และมีความซื่อสัตย์สุจริต รวมทั้งมีสำนึกในความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ส่งผลให้สังคมและชุมชนเกิดความเข้มแข็ง ยั่งยืน

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้และความเข้าใจศาสตร์พระราชา และศาสตร์เฉพาะด้านต่าง ๆ อย่างถูกต้อง
2. เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการน้อมนำศาสตร์พระราชา โดยเฉพาะแนวคิดด้านดินและน้ำ ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต การประกอบอาชีพ และการพัฒนาพื้นที่หรือชุมชนของตนเองได้อย่างเหมาะสม
3. เพื่อปลูกฝังทัศนคติและจิตสำนึกในการพึ่งพาตนเอง การใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า และการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อมไปสู่ความมั่นคงและยั่งยืน

เป้าหมาย ประชาชนทั่วไป โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

1. ประชาชนทุกช่วงวัย

2. กลุ่มเปราะบาง ประชากรวัยเรียนที่ไม่ได้เรียน (ผู้พลาดโอกาส ตกหล่น เด็กออกกลางคัน ผู้พิการ ความต้องการจำเป็นพิเศษ และกลุ่มเสี่ยงหลุดออกจากระบบการศึกษา)

ระยะเวลา จำนวน 6 ชั่วโมง

1. ภาคทฤษฎี 2 ชั่วโมง 30 นาที

2. ภาคปฏิบัติ 3 ชั่วโมง 30 นาที

โครงสร้างหลักสูตร

ที่	หัวข้อเรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	ขอบข่ายเนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1	เศรษฐกิจพอเพียง และหลักการทรงงาน 23 ประการ	1. ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์การนำหลักพอเพียงไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตได้ 2. ผู้เรียนสามารถนำหลักการ "เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา" ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้	1. เศรษฐกิจพอเพียงกับการประยุกต์ใช้ในระดับครอบครัวและองค์กร 2. ความหมายและตัวอย่างจริงของหลักการทรงงานและการประยุกต์ใช้	1. บรรยายให้ความรู้ 2. กิจกรรมระดมความคิดจากกรณีตัวอย่างความล้มเหลวของโครงการหนึ่งในอดีต แล้วให้ผู้เรียนวิเคราะห์ว่าหากนำหลักการทรงงานข้อใดไปใช้จะทำให้โครงการนั้นสำเร็จ พร้อมนำเสนอ	30 นาที	30 นาที
2	เกษตรทฤษฎีใหม่ : หลักการเกษตรยั่งยืนของเกษตรกรไทย	1. ผู้เรียนมีความเข้าใจสัดส่วนการจัดแบ่งพื้นที่เกษตรตามแนวคิดเกษตรทฤษฎีใหม่ 2. ผู้เรียนสามารถออกแบบแผนผังพื้นที่การเกษตรตามหลักทฤษฎีใหม่ที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ของตนเองได้	1. ความเป็นมาและความสำคัญของเกษตรทฤษฎีใหม่ 2. รายละเอียดพื้นที่ 4 ส่วนของเกษตรทฤษฎีใหม่ 3. พื้นที่โครงการตามแนวเกษตรทฤษฎีใหม่	1. บรรยายให้ความรู้ 2. กิจกรรมระดมความคิด "ผังชีวิตพอเพียง" : ใช้กระดาษ A3 และอุปกรณ์วาดภาพ จำลองโจทย์ขนาดพื้นที่ดินที่จำกัด แล้วให้ผู้เรียนออกแบบการจัดการพื้นที่ตามสัดส่วนของเกษตรทฤษฎีใหม่ พร้อมนำเสนอ	30 นาที	45 นาที

ที่	หัวข้อเรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	ขอขยายเนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
3	ศาสตร์การจัดการน้ำ (ฝาย เขื่อน ฝนหลวง แก้มลิง)	1. ผู้เรียนสามารถอธิบายกลไกการทำงานและความแตกต่างของโครงการจัดการน้ำแต่ละประเภทได้ 2. ผู้เรียนตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารจัดการน้ำ	1. แนวพระราชดำริเรื่องจัดการน้ำ "จากนภา ผ่านภูผา สู่มหานคร" (ฝนหลวง, ฝายชะลอน้ำ, เขื่อนกักเก็บ, แก้มลิง เพื่อบรรเทาอุทกภัย) 2. พื้นที่โครงการตามแนวพระราชดำริ	1. บรรยายให้ความรู้ 2. กิจกรรม "สายธารแห่งชีวิต" : ใช้แบบจำลองหรือ Infographic เรียงลำดับขั้นตอนการจัดการน้ำแล้วให้ผู้เรียนวิเคราะห์ว่าหากขาดส่วนใดส่วนหนึ่งไปจะเกิดผลกระทบต่พื้นที่เกษตรอย่างไร	30 นาที	45 นาที
4	ศาสตร์การจัดการป่า (ป่า 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง)	1. ผู้เรียนสามารถจำแนกประเภทของป่า 3 อย่าง (ไม้กิน ไม้ใช้ ไม้เศรษฐกิจ) และประโยชน์ที่ได้รับได้ 2. ผู้เรียนสามารถเลือกพันธุ์ไม้ที่เหมาะสมเพื่อสร้างระบบนิเวศในพื้นที่ของตนเองได้	1. แนวพระราชดำริเรื่องจัดการป่า : การปลูกป่าโดยไม่ต้องปลูก 2. ป่า 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง 3. พื้นที่โครงการตามแนวพระราชดำริ	1. บรรยายให้ความรู้ 2. กิจกรรม "ออกแบบป่าในบ้าน" : ผู้เรียนเลือกรายชื่อต้นไม้ 10 ชนิดแล้วจัดกลุ่มตามรูปแบบป่า 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง 3. กิจกรรมตอบคำถาม	30 นาที	45 นาที
5	ศาสตร์การบริหารจัดการ (สหกรณ์ และการพึ่งพาตนเอง)	1. ผู้เรียนบอกหลักการรวมกลุ่มสมาชิกเพื่อสร้างอำนาจต่อรองและการแบ่งปันผลประโยชน์ที่เป็นธรรม 2. ผู้เรียนสามารถประยุกต์ใช้แนวคิดการพึ่งพาตนเองเพื่อลดรายจ่ายและเพิ่มรายได้ในกลุ่มสมาชิกได้	1. หลักการสหกรณ์ (การช่วยเหลือตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน) 2. กระบวนการรวมกลุ่มเพื่อการผลิตและการตลาดตามขั้นตอนทฤษฎีใหม่ ขั้นที่ 2 และ 3 3. พื้นที่โครงการตามแนวพระราชดำริ	1. บรรยายให้ความรู้ 2. กิจกรรมบทบาทสมมติ "รวมกลุ่มแก้จน" : จำลองสถานการณ์พ่อค้าคนกลางกดราคาผลิตผลแล้วให้ผู้เรียนสวมบทบาทสมาชิกในชุมชนที่ต้องประชุมกันเพื่อตั้งกลุ่มออมทรัพย์หรือสหกรณ์เพื่อหาทางออกร่วมกัน	30 นาที	45 นาที
รวมจำนวนชั่วโมง					2 ชม. 30 นาที	3 ชม. 30 นาที

สื่อการเรียนรู้

1. สื่อสิ่งพิมพ์/ เอกสารประกอบการฝึกอบรม เช่น หนังสือ ใบความรู้ แผ่นพับ
2. สื่ออิเล็กทรอนิกส์/ สื่อออนไลน์ เช่น วิดิทัศน์ YouTube
3. สื่อบุคคล เช่น ผู้เชี่ยวชาญ/ ผู้รู้/ ภูมิปัญญา
4. แหล่งเรียนรู้ในชุมชน

การวัดผลและประเมินผล

1. การประเมินความรู้ของผู้เรียน จากการซักถาม การสังเกตระหว่างเรียนรู้ของผู้เรียน และการมีส่วนร่วมของกิจกรรมตอบคำถาม/ กิจกรรมบทบาทสมมติ/ กิจกรรมระดมความคิด
2. การนิเทศ กำกับ ติดตามระหว่างการจัดการเรียนรู้
3. ประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อหลักสูตร

เกณฑ์การจบหลักสูตร

1. มีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
2. มีผลการประเมินผ่านตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60
3. ออกเอกสารหลักฐานการจบหลักสูตร (ใบรับรองผ่านการฝึกอบรม)